

MESLEKİ VE TEKNİK EĞİTİM
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

100 EĞİTİMİN
YÜZYILI

2
0
2
5

MESLEKİ VE TEKNİK
ORTAÖĞRETİM KURUMLARINA

TANITIM VE YÖNLENDİRME KİTAPÇIĞI

meslegimhayatim.meb.gov.tr

ORTAÖĞRETİM KURUMLARININ AMACI

- Öğrencileri bedenî, zihnî, ahlaki, manevi, sosyal ve kültürel nitelikler yönünden geliştirmeyi, demokrasi ve insan haklarına saygılı olmayı, çağımızın gerektirdiği bilgi ve becerilerle donatarak geleceğe hazırlamayı,
- Öğrencilere ortaöğretim düzeyinde ortak bir genel kültür eğitimi vererek öğrencileri yükseköğretime, mesleğe, hayata ve iş alanlarına hazırlamayı,
- Eğitim ve istihdam ilişkilerinin Bakanlık ilke ve politikalarına uygun olarak sağlıklı, dengeli ve dinamik bir yapıya kavuşturulmasını,
- Öğrencilerin öz güven, öz denetim ve sorumluluk duygularının geliştirilmesini,
- Öğrencilere çalışma ve dayanışma alışkanlığı kazandırmayı,
- Öğrencilere yaratıcı ve eleştirel düşünme becerisi kazandırmayı,
- Öğrencilerin dünyadaki gelişme ve değişimleri izleyebilecek düzeyde yabancı dil öğrenebilmelerini,
- Öğrencilerin bilgi ve becerilerini kullanarak proje geliştirebilmelerini ve yeni teknolojiler üretebilmelerini,
- Teknolojiden yararlanarak nitelikli eğitim verilmesini,
- Hayat boyu öğrenmenin bireylere benimsetilmesini,
- Eğitim, üretim ve hizmette uluslararası standartlara uyulmasını ve belgelendirmenin özendirilmesini,
- Öğrencilerin araştırma, geliştirme ve tasarım konularında bilgi ve becerilerinin geliştirilmesini amaçlar.

MESLEKİ VE TEKNİK EĞİTİMİN AMACI

Sosyal ve ekonomik sektörler ile iş birliği içinde ulusal ve uluslararası mesleki yeterliliğe, meslek ahlakına ve mesleki değerlere sahip, yenilikçi, girişimci, üretken, ekonomiye değer katan ehil iş gücü yetiştirmektir. Genel ortaöğretim kurumlarının amaçlarının yanı sıra sanayi, ticaret, turizm, tarım, sağlık, teknoloji ve benzeri alanlarda ulusal ve uluslararası standartlar ve sınıflamalara, ulusal yeterliklere ve mevzuata dayalı olarak nitelikli işgücünün yetiştirilmesi, mesleki bilgi ve becerilerin güncellenmesi, uygulanan programlarla girişimcilik, meslek ahlakı, ahilik bilinci ve öz güveni yüksek, kendini doğru ifade edebilen, sosyal, estetik algısı gelişmiş, sosyal ve çevresel sorumluluk bilinci ile iş alışkanlığı kazanmış, istihdama hazır, önceki öğrenmelerini ve denklığı tanınmış mesleki eğitime ilişkin tüm belgeleriyle hayata, istihdama ve yükseköğretime hazır bireylerin yetiştirilmesi amaçlanır.

MESLEKİ VE TEKNİK EĞİTİMİN ÖNCELİKLERİ

- İhtiyaç doğrultusunda nitelikli iş gücü yetiştirmek,
- Mezunların üretime katılacak şekilde yetişmesini sağlamak,
- Mesleki ve teknik eğitim sistemini sürekli geliştirmek ve kalitesini yükseltmek,
- İş piyasasının ihtiyaçlarına göre modüler öğretim programları hazırlamak,
- Ekonomide verimlilik ve rekabet gücünün artırılması için eğitimin sosyal ve sektörel entegrasyonunu sağlamak,
- Öğrencileri millî kültür ve ahlakın temeli olan ahilik anlayışıyla ve bu anlayışa özgü iş ahlakı değerleriyle yetiştirmek,
- Sektörün dijital dönüşümü çerçevesinde yeni iş alanlarının oluşturulması ve istihdamın artırılmasında rol oynayan girişimcilik anlayışını kazandırmaktır.

MESLEKİ VE TEKNİK EĞİTİM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ'NE BAĞLI OKUL TÜRLERİ VE PROGRAMLARI

Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi

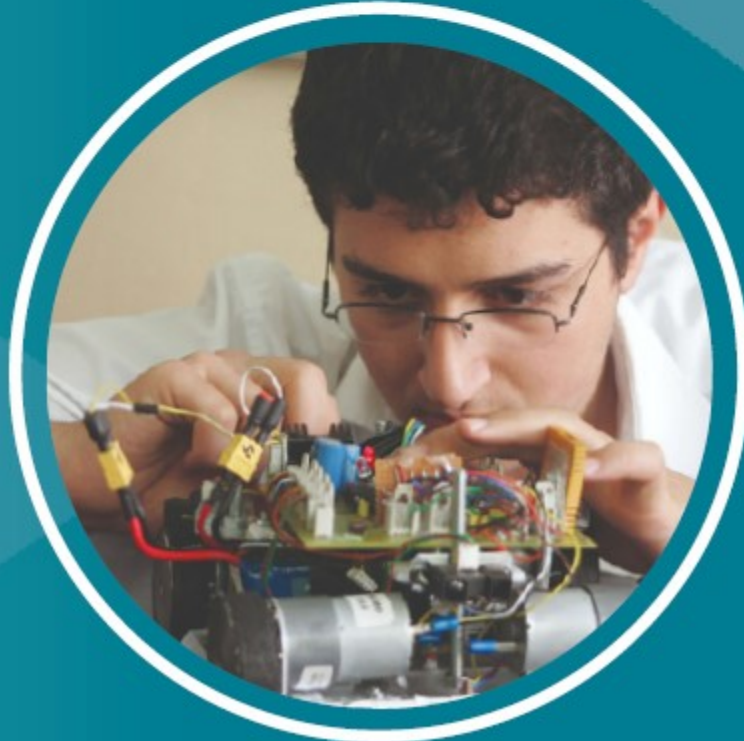
- Anadolu Meslek Programı (AMP)
- Anadolu Teknik Programı (ATP)
- Mesleki Eğitim Merkezi Programı (Ustalık Programı)

Çok Programlı Anadolu Lisesi

- Anadolu Meslek Programı (AMP)
- Anadolu Lisesi Programı (AL)
- Anadolu İmam-Hatip Lisesi Programı (AİHL)
- Mesleki Eğitim Merkezi Programı (Ustalık Programı)

Mesleki Eğitim Merkezi

- Mesleki Eğitim Merkezi Programı (Ustalık Programı)

MESLEKİ VE TEKNİK ORTAÖĞRETİM EĞİTİM SÜRECİ

8. SINIF

Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi
Çok Programlı Anadolu Lisesi
Mesleki Eğitim Merkezi

ANADOLU TEKNİK
PROGRAMI
/ANADOLU MESLEK
PROGRAMI
(SINAVLI)

HAZIRLIK
SINIFI*

9. SINIF
ALAN
EĞİTİMİ

10. SINIF
DAL
EĞİTİMİ

11. SINIF
DAL
EĞİTİMİ

12. SINIF
DAL
EĞİTİMİ

ANADOLU
MESLEK
PROGRAMI
(SINAVSIZ)

9. SINIF
ALAN
EĞİTİMİ

10. SINIF
DAL
EĞİTİMİ

11. SINIF
DAL
EĞİTİMİ

12. SINIF
DAL
EĞİTİMİ

MESLEKİ EĞİTİM
MERKEZİ
PROGRAMI

9. SINIF
ALAN/DAL
EĞİTİMİ

10. SINIF
DAL
EĞİTİMİ

11. SINIF
DAL
EĞİTİMİ

12. SINIF
DAL
EĞİTİMİ

MESLEKİ VE TEKNİK ORTAÖĞRETİM PROGRAMLARI

Mesleki ve teknik ortaöğretimde; **Anadolu meslek/Anadolu teknik programlarında 53 alan** ve bu alanlara ait **114 dal** ile **mesleki eğitim merkezi programlarının 39 alan 193 dalına** ait **öğretim programlarının tamamı ulusal ve uluslararası meslek standartları, sektörün talepleri, bilimsel ve teknolojik gelişmeler gözetilerek ilgili alan uzmanları, sektör, meslek kuruluşu, üniversite ve diğer paydaş temsilcilerinin katkı ve katılımları** ile modüler yapıda kazanımlara dayalı olarak güncellenmektedir.

2024-2025 eğitim öğretim yılı seçmeli dersleri mesleki ve teknik Anadolu liselerinde uygulanan 53 alan ve 114 dala ait liste ile mesleki eğitim merkezlerinde uygulanan 39 alan ve 193 dala ait liste gibi birçok bilgiye <https://meslek.meb.gov.tr> adresinden ulaşabilirsiniz.

MESLEKİ VE TEKNİK ANADOLU LİSELERİNDEKİ ALANLAR

Adalet	Kuyumculuk Teknolojisi
Aile ve Tüketici Hizmetleri	Laboratuvar Hizmetleri
Bilişim Teknolojileri	Maden Teknolojisi
Biyomedikal Cihaz Teknolojileri	Makine ve Tasarım Teknolojisi
Büro Yönetimi ve Yönetici Asistanlığı	Matbaa Teknolojisi
Çocuk Gelişimi ve Eğitimi	Metal Teknolojisi
Denizcilik	Metalürji Teknolojisi
El Sanatları Teknolojisi	Mikromekanik
Elektrik-Elektronik Teknolojisi	Mobilya ve İç Mekân Tasarımı
Endüstriyel Otomasyon Teknolojileri	Moda Tasarım Teknolojileri
Gazetecilik	Motorlu Araçlar Teknolojisi
Geleneksel Türk Sanatları	Muhasebe ve Finansman
Gemi Yapımı	Pazarlama ve Perakende
Gıda Teknolojisi	Plastik Teknolojisi
Grafik ve Fotoğraf	Plastik Sanatlar
Güzellik Hizmetleri	Radyo-Televizyon
Halkla İlişkiler	Raylı Sistemler Teknolojisi
Harita-Tapu-Kadastro	Sağlık Hizmetleri
Hasta ve Yaşlı Hizmetleri	Siber Güvenlik
Havacılık ve Uzay Teknolojisi	Tarım
Hayvan Yetiştiriciliği ve Sağlığı	Tekstil Teknolojisi
İnşaat Teknolojisi	Tesisat Teknolojisi ve İklimlendirme
İtfaiyecilik ve Yangın Güvenliği	Uçak Bakım
Kimya Teknolojisi	Ulaştırma Hizmetleri
Konaklama ve Seyahat Hizmetleri	Yenilenebilir Enerji Teknolojileri
	Yiyecek İçecek Hizmetleri
	Ayakkabı ve Saraciye Teknolojisi
	Seramik ve Cam Teknolojisi

BURLULUK VE YATILIK İMKANLARI

- Maddi imkânları yetersiz olan öğrencilerimiz isterlerse yatılılık imkânlarından ve İlköğretim ve Ortaöğretim Kurumları Bursluluk Sınavına (İOKBS) girerek sınav sonucuna göre başarılı olan öğrenciler bursluluk imkânlarından faydalanabilir.
- Genel Müdürlüğümüz ve çeşitli kurum/kuruluşlarla yapılan işbirliği protokolleri kapsamında başarılı olan öğrencilere özel burs desteği sağlanmaktadır.
- Genel Müdürlüğümüze bağlı pansiyonlu okullarda yatılı okuma imkânı bulunmaktadır.

MESLEKİ REHBERLİK, KARİYER PLANLAMA, MESLEK ALANLARI HAKKINDA BİLGİLER

Bakanlığımız tarafından hazırlanan meslegimhayatim.meb.gov.tr adresinde bulunan **Mesleğim Geleceğim ve Kariyerim** bölümünde yer alan mesleki rehberlik, kariyer planlama, mesleğin özellikleri, iş olanakları, yerleşilebilecek yükseköğretim programları ile meslek alanları hakkında pek çok bilgiye ulaşılabilmektedir.

İŞLETMELERDE MESLEKİ EĞİTİM VE STAJ

- Öğrencilerimiz, kayıtlı oldukları program türüne göre işletmelerde mesleki eğitim veya staj olarak mesleki eğitim uygulamalarını gerçekleştirmektedir.
- **İşletmelerde Mesleki Eğitim:** Mesleki ve teknik ortaöğretim kurumlarındaki öğrencilerin beceri eğitimlerini işletmelerde, teorik eğitimlerini ise kayıtlı oldukları mesleki ve teknik ortaöğretim kurumlarında veya işletmeler ile kurumlarca tesis edilen eğitim birimlerinde yaptıkları eğitimdir.
- **Anadolu meslek programındaki** 12. sınıf öğrencileri haftada **3 gün**; yoğunlaştırılmış eğitimde 10 ve 11. sınıfın mayıs ve eylül aylarında haftalık azami çalışma süresini geçmemek şartıyla haftada **6 gün**, mesleki eğitim merkezi programlarına kayıtlı öğrenciler ise 9. sınıftan itibaren tüm sınıf seviyelerinde haftada **4 gün** olarak işletmelerde mesleki eğitim görmektedir.
- **Staj:** Mesleki ve teknik ortaöğretim kurumlarının Anadolu teknik programında kayıtlı öğrencilerin, tüm derslerini okulda görmeleri nedeniyle mesleki bilgi, beceri, tutum ve davranışlarını geliştirmelerini, iş hayatına uyumlarını, gerçek üretim ve hizmet ortamında yetişmelerini ve okulda olmayan tesis, araç-gereci tanımlarını sağlamak amacıyla **40 iş günü** işletmelerde uygulama eğitimi gördüğü mesleki eğitimdir.
- **Anadolu teknik programındaki** öğrenciler 10 günü 9. sınıf sonunda olmak üzere 11. sınıf sonuna kadar ders dışı zamanlarda **40 iş günü** staj görmektedir.
- **Kardeş okul uygulaması,** uluslararası ikili anlaşma, protokol ya da bir proje kapsamında, sigorta dâhil, her türlü sorumluluk kendilerine ait ve giderleri kendileri ya da proje çerçevesinde karşılanmak üzere alanlarıyla ilgili beceri eğitimi, stajlarını yurtdışındaki işletmelerde de yapılabilmektedir. Daha fazla bilgi için www.ua.gov.tr adresini ziyaret edebilirsiniz.

SİGORTA İŞLEMLERİ İLE İŞLETMELERDE MESLEKİ EĞİTİM VE STAJ ÜCRETİ

Öğrencilerimizin güven içinde eğitimlerine devam etmesi ve oluşacak herhangi bir olumsuz durumda mağdur edilmemesi amacıyla mesleki ve teknik ortaöğretim kurumlarının Anadolu Teknik/ Anadolu Meslek ve Mesleki Eğitim Merkezi Programlarında alan eğitiminin başladığı 9. sınıftan itibaren iş kazaları ve meslek hastalıklarına karşı **sigortalanmaktadır**. Öğrencilere işletmede mesleki eğitim ve stajları süresince işletmeler tarafından **asgari ücretin en az %30'u tutarında** ücret ödenmektedir.

İŞKUR İŞBAŞI EĞİTİM PROGRAMLARINDAN YARARLANMA

Türkiye İş Kurumu tarafından 15 yaş ve üstü bireylere sağlanan işbaşı eğitim programlarından öğrenim gördüğü meslek hakkında bilgi, beceri ve görgüsünü artırmak isteyen **mesleki ve teknik Anadolu lisesinde öğrenim gören öğrencilerimiz yaz tatillerinde** faydalanabilmektedir.

İşbaşı eğitim programına katılan **öğrenciler için ücret verilmektedir.** Ayrıca iş kazası ve meslek hastalıkları ile genel sağlık sigortası prim giderleri sağlanmaktadır.

İŞKUR tarafından yayınlanan İMD İŞKUR Meslek Seçimine Destek Dergisi'nden ve <http://www.iskur.gov.tr> adresinden bilgi alınabilmektedir. Ayrıca İŞKUR'un iş ve meslek danışmanlarından destek alınabilir.

Meslek Lisesi Mezunlarına Artırımlı Cep Harçlığı Ödenmesi

Meslek lisesi mezunlarının, mezun oldukları alanda yer alan mesleklerde düzenlenen programlara katılmaları hâlinde cep harçlığı ödemeleri %30 artırımlı yapılmaktadır.

BİLİM, SANAT, KÜLTÜR VE SPOR FAALİYETLERİ

Öğrencilerimizin çok yönlü gelişimini desteklemek amacıyla;

- Uluslararası MEB Robot Yarışması,
- Sıfır Atıkla Sanat Yarışması,
- Ahilik Anlayışında Sanat ve Estetik Konulu Kısa Film Yarışması,
- İnsan ve Tabiat Temalı Zamanı Durduranlar Fotoğraf Yarışması,
- Gastronomi Festivali ve Yemek Yarışması,
- “Ben Her Yerde Varım” Projesi,
- Anadolu'nun Özünden Sözüne Söyleşiler,
- “Bir Fikrim Var” paylaşım platformu

yarışma ve etkinlikler Genel Müdürlüğümüzce düzenlenmektedir.

Ayrıca; Genel Müdürlüğümüz ile çeşitli kurum/kuruluşlar arasında imzalanan iş birliği protokolleri kapsamında ilgili meslek alanlarına yönelik çeşitli yarışma ve etkinlikler düzenlenmektedir. Yarışmada derece alan öğrencilere teşvik edici ödüller verilmektedir. Ürünlerin patent, telif haklarına ilişkin başvurular yapılmaktadır.

MESLEKİ EĞİTİM PAYDAŞLARLA GÜÇLENİYOR

Mesleki ve teknik eğitimde sektör iş birliğini ve eğitim alt yapısını güçlendirmek, kaliteyi artırmak, öğrencilerin işletmede beceri eğitimi ve staj imkânlarını artırmak, mezunların istihdamını kolaylaştırmak, öğretmenlerin ve sektörde çalışanların mesleki bilgi ve becerilerini artırmak ve öğrencilere burs sağlamak amacıyla 223 kurum ve kuruluşla 227 iş birliği protokolü yürütülmektedir.

Yapılan protokollerle öğrencilere istihdam ve bursluluk olanakları sağlanarak eğitim-öğretim faaliyetleri gerçekleştirilmektedir.

MESLEKİ VE TEKNİK ORTAÖĞRETİM KURUMLARININ BAŞARISI

Tüm mesleki ve teknik ortaöğretim kurumlarının güncellenen okul ortamları, atölye ve laboratuvarlarında gerçekleştirdiğimiz eğitim ve öğretim faaliyetlerinin yanı sıra öğrencilerimizin akademik ve sosyal hayatı, mesleki beceri ve kariyer gelişimini en üst noktaya taşıyacak ulusal ve uluslararası yarışmalar, projeler ve etkinlikler yürütülmektedir.

2023 LİSELERİ İÇERİSİNDEKİ MESLEKİ VE TEKNİK ORTAÖĞRETİM KURUMLARININ BAŞARILARI									
İl	Okul Adı	Okul Türü	Alan	Kazandı	9. Sınıf	10. Sınıf	11. Sınıf	12. Sınıf	Toplam
Mersin	Osmanlı Devleti'nin Kurucusu Fatih Sultan Mehmet Vakfı	İTÖ	İNGİLİZCE DERSİNİN TEKNİK DERSİ ALANI	475.000	481.000	478.100	471.000	470.000	1.905.100
	Abdülhak Şirazi	İTÖ	İNGİLİZCE DERSİNİN TEKNİK DERSİ ALANI	471.000	478.000	474.000	471.000	470.000	1.904.000
	Çarşamba Yabancı Dil	İTÖ	İNGİLİZCE DERSİNİN TEKNİK DERSİ ALANI	465.000	471.000	468.000	465.000	462.000	1.871.000
	Şişli Mesleki ve Teknik Eğitim Kurumları	İTÖ	İNGİLİZCE DERSİNİN TEKNİK DERSİ ALANI	460.000	466.000	463.000	460.000	457.000	1.846.000
	Şişli Mesleki ve Teknik Eğitim Kurumları	İTÖ	İNGİLİZCE DERSİNİN TEKNİK DERSİ ALANI	455.000	461.000	458.000	455.000	452.000	1.823.000
Mersin	Osmanlı Devleti'nin Kurucusu Fatih Sultan Mehmet Vakfı	İTÖ	İNGİLİZCE DERSİNİN TEKNİK DERSİ ALANI	450.000	456.000	453.000	450.000	447.000	1.806.000
	Abdülhak Şirazi	İTÖ	İNGİLİZCE DERSİNİN TEKNİK DERSİ ALANI	445.000	451.000	448.000	445.000	442.000	1.786.000
	Çarşamba Yabancı Dil	İTÖ	İNGİLİZCE DERSİNİN TEKNİK DERSİ ALANI	440.000	446.000	443.000	440.000	437.000	1.766.000
	Şişli Mesleki ve Teknik Eğitim Kurumları	İTÖ	İNGİLİZCE DERSİNİN TEKNİK DERSİ ALANI	435.000	441.000	438.000	435.000	432.000	1.741.000
	Şişli Mesleki ve Teknik Eğitim Kurumları	İTÖ	İNGİLİZCE DERSİNİN TEKNİK DERSİ ALANI	430.000	436.000	433.000	430.000	427.000	1.726.000
Mersin	Osmanlı Devleti'nin Kurucusu Fatih Sultan Mehmet Vakfı	İTÖ	İNGİLİZCE DERSİNİN TEKNİK DERSİ ALANI	425.000	431.000	428.000	425.000	422.000	1.711.000
	Abdülhak Şirazi	İTÖ	İNGİLİZCE DERSİNİN TEKNİK DERSİ ALANI	420.000	426.000	423.000	420.000	417.000	1.696.000
	Çarşamba Yabancı Dil	İTÖ	İNGİLİZCE DERSİNİN TEKNİK DERSİ ALANI	415.000	421.000	418.000	415.000	412.000	1.675.000
	Şişli Mesleki ve Teknik Eğitim Kurumları	İTÖ	İNGİLİZCE DERSİNİN TEKNİK DERSİ ALANI	410.000	416.000	413.000	410.000	407.000	1.656.000
	Şişli Mesleki ve Teknik Eğitim Kurumları	İTÖ	İNGİLİZCE DERSİNİN TEKNİK DERSİ ALANI	405.000	411.000	408.000	405.000	402.000	1.635.000
Mersin	Osmanlı Devleti'nin Kurucusu Fatih Sultan Mehmet Vakfı	İTÖ	İNGİLİZCE DERSİNİN TEKNİK DERSİ ALANI	400.000	406.000	403.000	400.000	397.000	1.616.000
	Abdülhak Şirazi	İTÖ	İNGİLİZCE DERSİNİN TEKNİK DERSİ ALANI	395.000	401.000	398.000	395.000	392.000	1.596.000
	Çarşamba Yabancı Dil	İTÖ	İNGİLİZCE DERSİNİN TEKNİK DERSİ ALANI	390.000	396.000	393.000	390.000	387.000	1.575.000
	Şişli Mesleki ve Teknik Eğitim Kurumları	İTÖ	İNGİLİZCE DERSİNİN TEKNİK DERSİ ALANI	385.000	391.000	388.000	385.000	382.000	1.555.000
	Şişli Mesleki ve Teknik Eğitim Kurumları	İTÖ	İNGİLİZCE DERSİNİN TEKNİK DERSİ ALANI	380.000	386.000	383.000	380.000	377.000	1.535.000
Mersin	Osmanlı Devleti'nin Kurucusu Fatih Sultan Mehmet Vakfı	İTÖ	İNGİLİZCE DERSİNİN TEKNİK DERSİ ALANI	375.000	381.000	378.000	375.000	372.000	1.516.000
	Abdülhak Şirazi	İTÖ	İNGİLİZCE DERSİNİN TEKNİK DERSİ ALANI	370.000	376.000	373.000	370.000	367.000	1.496.000
	Çarşamba Yabancı Dil	İTÖ	İNGİLİZCE DERSİNİN TEKNİK DERSİ ALANI	365.000	371.000	368.000	365.000	362.000	1.475.000
	Şişli Mesleki ve Teknik Eğitim Kurumları	İTÖ	İNGİLİZCE DERSİNİN TEKNİK DERSİ ALANI	360.000	366.000	363.000	360.000	357.000	1.455.000
	Şişli Mesleki ve Teknik Eğitim Kurumları	İTÖ	İNGİLİZCE DERSİNİN TEKNİK DERSİ ALANI	355.000	361.000	358.000	355.000	352.000	1.435.000

MEB GASTRONOMİ FESTİVALİ VE YEMEK YARIŞMASI
MANSİYON ÖDÜLÜ KONYA KARATAY ÖZEL EĞİTİM MESLEK OKULU ÖĞRENCİLERİ

16. ULUSLARARASI MEB ROBOT YARIŞMASI
OTONOM ARAÇ KATEGORİSİ - TÜRKİYE 1.SI ANKARA ABDURRAHMAN VE NERMIN BİLİMLİ MESLEKİ VE TEKNİK ANADOLU LİSESİ ÖĞRENCİLERİ

"GİRİŞİMCİLİK VE FÜTÜVET" TEMALİ AFİŞ YARIŞMASI
1.SI ANKARA SATI KADIN MESLEKİ TEKNİK ANADOLU LİSESİ ELANUR DERTLİ

AHİLİK ANLAYIŞINDA SANAT VE ESTETİK KONUSLU KISA FİLM YARIŞMASI
1.SI MERSİN TİCARET ODASI MESLEKİ VE TEKNİK ANADOLU LİSESİ ÖĞRENCİLERİ

MESLEKİ VE TEKNİK ORTAÖĞRETİM PROGRAMLARINI TAMAMLAYANLARA DÜZENLENEN BELGELER VE DAYANAKLARI

DİPLOMA

Ortaöğretim kurumlarından mezun olanlara, e-okul sistemindeki kayıtlar esas alınarak bitirdikleri okul türüne göre diploma verilir. Bütün derslerden başarılı olmasına rağmen stajını tamamlamayanlara diploma düzenlenmez. Mesleki eğitim merkezi öğrencileri diploma alabilmek için ustalık belgesini almaya hak kazanmış olmanın yanında Bakanlıkça belirlenecek fark derslerini mesleki eğitim merkezlerinde düzenlenecek yüz yüze eğitim programları veya açık ortaöğretim kurumları yoluyla başarmak zorundadır.

İŞ YERİ AÇMA BELGESİ

Mesleki ve teknik ortaöğretim kurumlarının dört yıllık programlarının 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu kapsamındaki alanlarından mezun olanlara Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliğinin 69 uncu maddesindeki esaslara göre diplomalarıyla birlikte kullanılmak üzere iş yeri açma belgesi düzenlenir. Özel kanunlarla belirlenen sağlık meslek alanlarında iş yeri açma belgesi verilmez. İş yeri açma yetkisi özel kanunlarla belirlenen ya da başka bir kurumun iznine bağlanmış meslek alan/dallarında verilen ustalık/iş yeri açma belgeleri tek başına iş yeri açma imkânı vermez.

SERTİFİKA

Anadolu teknik ve Anadolu meslek programından mezun olanlara öğrenimleri süresinde alanın seçmeli meslek dersini/derslerini başarı ile tamamlamaları hâlinde sertifika düzenlenir.

BAŞARILAN DERSLERİ, MODÜLLERİ, KREDİLERİ GÖSTEREN BELGE

Mesleki ve teknik ortaöğretim programlarından mezun olanlardan isteyenlere alınan ve başarılı dersleri, modülleri, kredilerini ve mesleki eğitim gördüğü/stajını yaptığı işletmenin adını gösterir belge düzenlenir.

T.C. MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
BAŞARILAN DERSLERİ, MODÜLLERİ VE KREDİLERİ GÖSTEREN BELGE																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
T.C. İSİM	ÖĞRENCİNİN İSİM																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																								
AKADEMİK ADI	ÖĞRENCİNİN SINIFI																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																								
Mesleki Alan	SERTİFİKASYONUN ADI																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																								
Okulunun Tarihi	Yapılan Dersler																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																								
Belge Tarihi	Belge No																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																								
MÜHÜRLENDİRİLMİŞ	BAŞARILAN DERSLER	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100	101	102	103	104	105	106	107	108	109	110	111	112	113	114	115	116	117	118	119	120	121	122	123	124	125	126	127	128	129	130	131	132	133	134	135	136	137	138	139	140	141	142	143	144	145	146	147	148	149	150	151	152	153	154	155	156	157	158	159	160	161	162	163	164	165	166	167	168	169	170	171	172	173	174	175	176	177	178	179	180	181	182	183	184	185	186	187	188	189	190	191	192	193	194	195	196	197	198	199	200	201	202	203	204	205	206	207	208	209	210	211	212	213	214	215	216	217	218	219	220	221	222	223	224	225	226	227	228	229	230	231	232	233	234	235	236	237	238	239	240	241	242	243	244	245	246	247	248	249	250	251	252	253	254	255	256	257	258	259	260	261	262	263	264	265	266	267	268	269	270	271	272	273	274	275	276	277	278	279	280	281	282	283	284	285	286	287	288	289	290	291	292	293	294	295	296	297	298	299	300	301	302	303	304	305	306	307	308	309	310	311	312	313	314	315	316	317	318	319	320	321	322	323	324	325	326	327	328	329	330	331	332	333	334	335	336	337	338	339	340	341	342	343	344	345	346	347	348	349	350	351	352	353	354	355	356	357	358	359	360	361	362	363	364	365	366	367	368	369	370	371	372	373	374	375	376	377	378	379	380	381	382	383	384	385	386	387	388	389	390	391	392	393	394	395	396	397	398	399	400	401	402	403	404	405	406	407	408	409	410	411	412	413	414	415	416	417	418	419	420	421	422	423	424	425	426	427	428	429	430	431	432	433	434	435	436	437	438	439	440	441	442	443	444	445	446	447	448	449	450	451	452	453	454	455	456	457	458	459	460	461	462	463	464	465	466	467	468	469	470	471	472	473	474	475	476	477	478	479	480	481	482	483	484	485	486	487	488	489	490	491	492	493	494	495	496	497	498	499	500	501	502	503	504	505	506	507	508	509	510	511	512	513	514	515	516	517	518	519	520	521	522	523	524	525	526	527	528	529	530	531	532	533	534	535	536	537	538	539	540	541	542	543	544	545	546	547	548	549	550	551	552	553	554	555	556	557	558	559	560	561	562	563	564	565	566	567	568	569	570	571	572	573	574	575	576	577	578	579	580	581	582	583	584	585	586	587	588	589	590	591	592	593	594	595	596	597	598	599	600	601	602	603	604	605	606	607	608	609	610	611	612	613	614	615	616	617	618	619	620	621	622	623	624	625	626	627	628	629	630	631	632	633	634	635	636	637	638	639	640	641	642	643	644	645	646	647	648	649	650	651	652	653	654	655	656	657	658	659	660	661	662	663	664	665	666	667	668	669	670	671	672	673	674	675	676	677	678	679	680	681	682	683	684	685	686	687	688	689	690	691	692	693	694	695	696	697	698	699	700	701	702	703	704	705	706	707	708	709	710	711	712	713	714	715	716	717	718	719	720	721	722	723	724	725	726	727	728	729	730	731	732	733	734	735	736	737	738	739	740	741	742	743	744	745	746	747	748	749	750	751	752	753	754	755	756	757	758	759	760	761	762	763	764	765	766	767	768	769	770	771	772	773	774	775	776	777	778	779	780	781	782	783	784	785	786	787	788	789	790	791	792	793	794	795	796	797	798	799	800	801	802	803	804	805	806	807	808	809	810	811	812	813	814	815	816	817	818	819	820	821	822	823	824	825	826	827	828	829	830	831	832	833	834	835	836	837	838	839	840	841	842	843	844	845	846	847	848	849	850	851	852	853	854	855	856	857	858	859	860	861	862	863	864	865	866	867	868	869	870	871	872	873	874	875	876	877	878	879	880	881	882	883	884	885	886	887	888	889	890	891	892	893	894	895	896	897	898	899	900	901	902	903	904	905	906	907	908	909	910	911	912	913	914	915	916	917	918	919	920	921	922	923	924	925	926	927	928	929	930	931	932	933	934	935	936	937	938	939	940	941	942	943	944	945	946	947	948	949	950	951	952	953	954	955	956	957	958	959	960	961	962	963	964	965	966	967	968	969	970	971	972	973	974	975	976	977	978	979	980	981	982	983	984	985	986	987	988	989	990	991	992	993	994	995	996	997	998	999	1000

KALFALIK BELGESİ

Mesleki eğitim merkezlerinde kalfalık eğitimi gören öğrencilere teorik ve pratik eğitim birbirini tamamlayacak şekilde planlanan ve yürütülen programlar uygulanır. Bu merkezlerde verilen temel derslere ek olarak isteyen öğrencilere diplomaya götüren fark dersleri verilir. Mesleki eğitim merkezine devam eden öğrenciler 11. sınıftan itibaren her ders yılı sonunda yılsonu beceri sınavına alınır. 11. sınıfın sonunda girilen beceri sınavı kalfalık sınavı olarak uygulanır. Mesleki eğitim merkezi öğrencilerinden 11. sınıfın sonunda yapılan kalfalık sınavlarında başarılı olan ve başarısız dersi bulunmayanlara **kalfalık belgesi** verilir.

USTALIK BELGESİ

Mesleki eğitim merkezlerinde ustalık eğitimi gören öğrencilere teorik ve pratik eğitim birbirini tamamlayacak şekilde planlanan ve yürütülen programlar uygulanır. Bu merkezlerde verilen temel derslere ek olarak isteyen öğrencilere diplomaya götüren fark dersleri verilir. Mesleki eğitim merkezine devam eden öğrenciler 11. sınıftan itibaren her ders yılı sonunda yılsonu beceri sınavına alınır. 12. sınıfın sonunda girilen beceri sınavı ustalık sınavı olarak uygulanır. Kalfalardan programlarında öngörülen teorik ve pratik eğitim süresi sonunda yapılan ustalık sınavlarında başarılı olanlara Ustalık Belgesi düzenlenir. En az ortaöğretim kurumu mezunlarından Bakanlıkça belirlenen Mesleki Eğitim Merkezi Telafi Çerçeve Öğretim Programını başarı ile bitirenlere **ustalık belgesi** verilir.

USTA ÖĞRETİCİLİK BELGESİ

Ustalık veya iş yeri açma belgesine sahip olanlar ile en az ön lisans seviyesinde mesleki eğitim almış olanlar, okul ve kurumlarca açılan iş pedagojisi kursuna katılabilirler. İş pedagojisi kursu uzaktan eğitim yolu ile de düzenlenebilir ve sınavları e-Sınav şeklinde yapılabilir. Kursu başarı ile tamamlayanlara **usta öğreticilik belgesi** verilir. Usta öğreticilik belgesi; ustalık belgesi, iş yeri açma belgesi veya en az ön lisans diploması ile kullanılır.

EUROPASS SERTİFİKA EKİ

İşveren ve eğitim kurumlarının mesleki eğitim yeterliliğini daha kolay anlamalarına yardımcı olacak bilgiler içeren bir belgedir. Mesleki ve teknik ortaöğretim programlarından mezun olanlardan isteyenlere Türkiye Yeterlilik Çerçevesi kapsamında, öğrenim süresince kazandıkları temel yeterlilikler hakkında bilgiler içeren **Europass sertifika/diploma eki** düzenlenir. Türkçe ve İngilizce olarak hazırlanan söz konusu belgeye

<https://europass.gov.tr/sertifikaeki/91-meb-sertifika-eki.html> adresinden ilgili tüm taraflarca ulaşılabilmektedir.

europass

MESLEKİ VE TEKNİK ORTAÖĞRETİM PROGRAMLARINI TAMAMLAYANLARIN HAKLARI VE DÜZENLENEN BELGELER

Mesleki ve teknik ortaöğretim kurumlarından mezun olanların diplomalarına **“Bu diploma sahibi 29/4/1992 tarihli ve 3795 sayılı Bazı Lise, Okul ve Fakülte Mezunlarına Unvan Verilmesi Hakkında Kanunun 3 üncü maddesine göre eğitimi aldığı alan/dalda ‘Teknisyen’ unvanını kazanmıştır.”** ifadesi yazılır.

Mesleki ve teknik ortaöğretim kurumlarının dört yıllık programlarının 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu kapsamındaki alanlarından mezun olanlara bu yönetmeliğin 69 uncu maddesindeki diplomaların düzenlenmesi ve teminine ilişkin esaslar çerçevesinde ustalık belgesinin yetki ve sorumluluklarını taşıyanlara, mesleklerinde bağımsız iş yeri açma belgesi verilir. İş yeri açma yetkisi özel kanunlarla belirlenen sağlık meslek alanlarında iş yeri açma belgesi verilmez.

İş yeri açma yetkisi özel kanunlarla belirlenen ya da başka bir kurumun iznine bağlanmış meslek alan/dallarında verilen ustalık/iş yeri açma belgeleri tek başına iş yeri açma imkânı vermez.

Bağımsız **İş Yeri Açma Belgesi e-Okul/e-Mesem sistemi** üzerinden öğrencinin mezun olduğu okul müdürlüğüne düzenlenir.

The screenshot shows the 'e-okul' system interface. At the top, there is a logo and the text 'Okul Bilgi Sistemi'. Below that, there is a section titled 'Okul Bilgi Sorgulama'. A red warning message is displayed: 'Not: Bu sistemle 2010 yılında çıkarılan değişiklikler uygulanmıştır. İşlem yaparken lütfen bu değişiklikleri dikkate alınarak işlem yapınız.' Below the warning, there are input fields for 'Eğilim Kodu' (with a dropdown menu), 'Eğilim No', 'T.C. Kimlik No', 'Belge No', and 'Belge Tarihi'. An orange 'Sorgula' button is at the bottom.

The screenshot shows the 'e-Mesem Sistemi Belge Sorgulama' window. It has a title bar with a close button. The interface includes the following fields: 'Belge No' with a text input field containing 'Belge No'yu Yazın'; 'Kimlik No' with a text input field containing 'TC Kimlik No'yu Yazın'; 'Doğrulama Kodu' with a dropdown menu showing '7851' and a person icon; and 'Kodu Girin' with a text input field containing 'Doğrulama Kodunu Girin'. A 'Belge Sorgula' button is located at the bottom right.

MESLEKİ VE TEKNİK ANADOLU LİSESİ MEZUNLARINA VERİLEN HAKLAR VE DÜZENLENEN BELGELER

53 alanda ve bu alanlar altındaki **114 dalda** uygulanan öğretim programlarından mezun olanlara alanlarında çalıştıklarında **teknisyen** ünvanı verilmektedir.

Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi programlarından mezun olanlara Anadolu Teknik veya Anadolu Meslek Program türünün ilgili alan ve dalında;

- Diploma,
- İş Yeri Açma Belgesi,
- Usta Öğreticilik Belgesi,
- Sertifika,
- Europass Sertifika Eki,
- Aldığı ve Başardığı Modülleri, Dersleri ve Kredileri Gösteren Belge verilmektedir.

MESLEKİ EĞİTİM MERKEZİ MEZUNLARINA VERİLEN HAKLAR VE DÜZENLENEN BELGELER

39 alanda ve bu alanlar altındaki **193 dalda** uygulanan öğretim programlarından diploma olarak mezun olanlar alanlarında çalıştıklarında **teknisyen** ünvanı ile istihdam olmaktadır.

Mesleki Eğitim Merkezi Programlarını tamamlayanlara ilgili alan ve dalda;

- Diploma (Ustalık Belgesi sahiplerine),
- Kalfalık Belgesi,
- Ustalık Belgesi,
- Europass Sertifika Eki,
- Usta Öğreticilik Belgesi verilmektedir.

YÜKSEKÖĞRETİME GEÇİŞ

- Mesleki ve teknik eğitim okullarından mezun olan öğrenciler, **Yükseköğretim Kurumları Sınavına (YKS) katılarak başarılı oldukları takdirde, ön lisans (2 yıllık) veya lisans (en az 4 yıllık) programlarına yerleşme fırsatı** bulur.
- Bu süreçte, mesleki ve teknik eğitim okulu mezunlarının yükseköğretime geçişlerinde **herhangi bir hak kaybı yaşamaz**, diğer ortaöğretim kurumlarından mezun olanlarla **aynı şartlarda yükseköğretim kurumlarına giriş hakkına sahip olur**.
- Bu sistem sayesinde, öğrenciler mesleki ve teknik bilgilerini daha ileri düzeyde eğitim alarak geliştirme şansını elde eder ve kariyer yollarını genişletebilir.

ÖN LİSANS PROGRAMLARINDA EK PUAN

2547 Sayılı Yükseköğretim Kanununun 45. maddesi;
(d) bendinde bir mesleğe yönelik program uygulayan liselerin mezunlarının, Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenecek aynı alanda bir **ön lisans programına** yerleşmelerinde, merkezi sınavlardan almış oldukları puanlara bu fıkranın (b) bendine göre hesaplanan ortaöğretim başarı puanı ve bu puanın Yükseköğretim Kurulu tarafından **tespit edilecek katsayı ile çarpımı sonucu bulunacak puan eklenmektedir.**

İlgili Yükseköğretime Geçiş Kılavuzlarında da mesleki ve teknik ortaöğretim kurumlarının tabloda belirtilen alan/dallarından mezun olanlar yine tabloda gösterilen yükseköğretim ön lisans programlarına yerleştirilirken, yerleştirme puanları OBP'nin 0,12 ile çarpılması ve puanlarına eklenmesi suretiyle yerleştirme yapılmaktadır.

TABLO 6C Mesleki ve Teknik Ortaöğretim Kurumu Mezunlarının Ek Puanları ile Yerleşebilecekleri Ön Lisans Programları

LİSANS PROGRAMLARININ MTOK KONTENJANLARI

Yükseköğretim Kurulunca hazırlanarak ilan edilen 2023 Yükseköğretim Kurumları Sınavı (YKS) **Yükseköğretim Programları ve Kontenjanları Kılavuzu**'na göre;

Meslek lisesi mezunlarına üniversitelerin **Teknoloji Fakülteleri, Turizm Fakülteleri ile Sanat ve Tasarım Fakültelerinde MTOK (Mesleki ve Teknik Ortaöğretim Kurumu) kontenjanı** ayrılmıştır.

Adli Bilişim Mühendisliği, Bilgisayar Mühendisliği, Elektrik-Elektronik Mühendisliği, İnşaat Mühendisliği, Makine Mühendisliği, Mekatronik Mühendisliği gibi popüler alanları da içeren mühendisliklere yerleşebilmek için mesleki ve teknik ortaöğretim kurumlarından mezun olmak gerekmektedir.

PROGRAM ADI	ÖĞRENİM YILI	PUAN TURU	PROGRAM ADI	ÖĞRENİM YILI	PUAN TURU
Adli Bilişim Mühendisliği (MTOK)	4	SAY	İnşaat Mühendisliği (MTOK)	4	SAY
Ağaç İşleri Endüstri Mühendisliği (MTOK)	4	SAY	Makine Mühendisliği (MTOK)	4	SAY
Bilgisayar Mühendisliği (MTOK)	4	SAY	Mekatronik Mühendisliği (MTOK)	4	SAY
Bilişim Sistemleri Mühendisliği (MTOK)	4	SAY	Metalleri ve Malzeme Mühendisliği (MTOK)	4	SAY
Biyomedikal Mühendisliği (MTOK)	4	SAY	Moda Tasarımı (MTOK)	4	EA
El Sanatları (MTOK)	4	SÖZ	Otomotiv Mühendisliği (MTOK)	4	SAY
Elektrik-Elektronik Mühendisliği (MTOK)	4	SAY	Rekreasyon Yönetimi (MTOK)	4	SÖZ
Endüstri ve Tasarım Mühendisliği (MTOK)	4	SAY	Tekstil Mühendisliği (MTOK)	4	SAY
Enerji Sistemleri Mühendisliği (MTOK)	4	SAY	Tekstil Tasarımı (MTOK)	4	EA
Gastronomi ve Mutfak Sanatları (MTOK)	4	SÖZ	Yazılım Mühendisliği (MTOK)	4	SAY

ASKERLİK ERTELEME HAKKI

7179 sayılı Askeralma Kanunu'nun 20.maddesi 3/a fıkrasında yer alan; "Öğrenim kurumlarından terk, ilişiği kesilen veya mezun olanlardan; **lise veya dengi okuldan mezun olduğunu belgeleyenlerin** askerlikleri istekleri hâlinde mezuniyet tarihinden itibaren **üç yıl, mesleki ve teknik lise mezunları için ilave üç yıl süreyle ertelenir.** Bu erteleme süreleri lise veya dengi okul mezunları için 22, mesleki ve teknik lise mezunları için 25 yaşını tamamladıkları yılın sonunu geçemez" hükmüne göre askerliklerini erteleme hakları bulunmaktadır.

MESLEKÎ VE TEKNİK EĞİTİM
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

ÜLKEN VE
GELECEĞİN İÇİN
SENİ
BEKLIYORUZ
